

BILL OF RIGHTS – KARTA PRAW

Pierwsze dziesięć Poprawek wKonstytucji Stanow Zjednoczonych znane jest pod nazwą Karty Praw

POPRAWKA I

Kongres nie może stanowić ustaw wprowadzających religię albo zabraniających swobodnego wykonywania praktyk religijnych; ani ustaw ograniczających wolność słowa lub prasy, albo naruszających prawo do spokojnego odbywania zebrań i wnoszenia do rządu petycji o naprawę krzywd.

1791

POPRAWKA II

Dobrze zorganizowana milicja (**patrz: nota edytorska**) jest niezbędna dla bezpieczeństwa wolnego państwa; prawo ludzi do posiadania i noszenia broni nie może być naruszone.

1791

POPRAWKA III

W czasie pokoju wojsko nie będzie kwaterowane w żadnym domu bez zgody właściciela, a w czasie wojny też tylko w sposób prawem określony.

1791

POPRAWKA IV

Nie będzie naruszane prawo ludzi do bezpieczeństwa osobistego, nietykalności mieszkania, dokumentów i ruchomości, oraz zapewniające ochronę przed nieuzasadnionymi rewizjami i konfiskatami. Nakaz rewizji lub aresztowania może być wydany jedynie przez sąd na podstawie uzasadnionego podejrzenia, popartego przysięgą lub oświadczeniem, przy czym dokładnie musi być wymienione miejsce rewizji oraz osoby i rzeczy, które mają być obłożone aresztem.

1791

POPRAWKA V

Nikt nie będzie pociągany do odpowiedzialności za zbrodnię główną lub inne hańbiące przestępstwo bez zalecenia lub postawienia w stan oskarżenia przez Wielką Ławę Przysięgłych; przepis ten nie dotyczy członków wojska, marynarki wojennej ani milicji, będącej w służbie

czynnej podczas wojny lub zagrożenia publicznego. Nie wolno też tej samej osoby sądzić ani narażać na karę śmierci lub karę cielesną dwukrotnie za to samo przestępstwo; ani też nie wolno wymagać od oskarżonego w sprawie karnej by świadczył przeciwko sobie, ani pozbawiać go życia, wolności lub mienia inaczej niż w drodze czyniącej zadość istotnym wymaganiom sprawiedliwości. Nie wolno też przejąć prywatnej własności na użytek publiczny bez słusznego odszkodowania.
1791

POPRAWKA VI

We wszystkich sprawach karnych oskarżonemu przysługuje prawo do szybkiej i jawnej rozprawy przed bezstronną ławą przysięgłych w tym Stanie i okręgu, w którym przestępstwo zostało popełnione, przy czym okręg ma być uprzednio prawnie ustalony. Oskarżonego należy pouczyć o charakterze i przyczynie oskarżenia, postawić go wobec świadków oskarżenia, w razie potrzeby pod przymusem sprowadzić świadków świadczących na jego korzyść i zapewnić mu obrońcę.
1791

POPRAWKA VII

W sprawach opartych na prawie zwyczajowym, gdy wartość przedmiotu sporu przekracza 20 dolarów, prawo do rozprawy przed sądem przysięgłych będzie zachowane, a żadna sprawa osądzona przez przysięgłych nie może być ponownie rozpatrywana przez jakikolwiek inny sąd Stanów Zjednoczonych, jak tylko w zgodzie z postanowieniami prawa zwyczajowego.
1791

POPRAWKA VIII

Nie wolno żądać nadmiernych kaucji i wymierzać nadmiernych grzywien ani też stosować kar okrutnych lub wymyślnych.
1791

POPRAWKA IX

Wymienienie w Konstytucji określonych praw nie oznacza zniesienia lub ograniczenia innych praw, przysługujących ludowi.
1791

POPRAWKA X

Uprawnienia, których Konstytucja nie powierzyła Stanom Zjednoczonym ani nie wyłączyła z właściwości poszczególnych Stanów, przysługują nadal poszczególnym Stanom bądź ludowi.
1791

Nota edytorska:

"Inny Słownik Języka Polskiego", PWN 2000

"Milicja" ma 3 znaczenia, lecz w czasach tworzenia Konstytucji USA i Karty Praw milicja (ang. 'militia') odnosiła się do znaczenia trzeciego z podanych w "Innym Słowniku Języka Polskiego".

1) W niektórych krajach, także w Polsce komunistycznej, organizacja podobna do policji, odpowiedzialna za ochronę porządku i bezpieczeństwa ludzi ... Także funkcjonariusze tej organizacji ... Potocznie też budynek lub lokal, w którym mieści się urząd tej organizacji.

2) organizacja zbrojna różni się od armii tym, że jej członkowie nie są żołnierzami zawodowymi. Np. 'W krajach nie utrzymujących stałej armii jej rolę w czasie wojny pełni milicja.'

3) Ochotnicza straż pilnująca porządku. Np. 'Mielismy własną honorową milicję.'